

Afgjort den 8. maj 2025

213

Justitsministeriet. København, den 29. april 2025.

- a. Justitsministeriet anmoder Finansudvalget om tilslutning til, at Rigspolitiet kan fortsætte med at gennemføre anskaffelsen af en it-løsning til at understøtte politiets anvendelse af et nyt fælleseuropæisk ind- og udrejsesystem (EES) og et nyt fælleseuropæisk system for indrejsetilladelser (ETIAS) samt den fortsatte og udvidede anvendelse af Schengeninformationssystemet (SIS), der samlet benævnes som Smart Borders-projektet.

Som følge af bl.a. gentagne forsinkelser fra EU pågår der en samlet replanlægning og konsolidering af udgifterne forbundet med implementeringen af Schengenretsakterne, herunder ETIAS, EES, SIS, Visa Information System (VIS) og Interoperabilitet (IO), som forventeligt afsluttes i løbet af 2025. De samlede udgifter til projektets gennemførelse er fortsat estimeret til 408,5 mio. kr. inkl. risikopulje ekskl. renter (2025-pl) i perioden 2019-2035, hvilket er uændret ift. det senest oplyste, jf. *akt. 272 af 19. september 2024*. Idet der på det nuværende grundlag fortsat ikke forelægges en endeligt konsolideret plan for Smart Borders-projektet anmodes der om finansudvalgets tilslutning til en forøgelse af den økonomiske ramme (dispositionsgrænse) fra 303,3 til 345,0 mio. kr., hvilket er en forhøjelse på 41,7 mio. kr. (2025-pl), så projektet kan fortsætte de nødvendige projektaktiviteter i 2025 trods usikkerhed om idriftsættelsesmetode og risikoen for yderligere fristudsættelser fra EU. Når replanlægningen foreligger, forventeligt i løbet af 2025, er det Rigspolitiets forventning, at der forelægges et nyt søgende aktstykke for Finansudvalget i 1. halvår 2026.

Derudover orienteres Finansudvalget om en forventet forsinkelse på 12 måneder, da projektets afslutning af gennemførselsfasen forventes udskudt fra december 2025 til december 2026. Der er fortsat usikkerhed om, hvordan Smart Borders initiativet konkret idriftsættes på tværs af EU i lyset af forsinkelserne. Dette vil blive fastlagt ved EU-lovgivning.

De samlede udgifter afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 11.23.01. *Politiet og den lokale anklagemyndighed mv.*

- b. For at forbedre Den Europæiske Unions sikkerhed og styrke kontrollen med unionens ydre Schengen grænser og med udlændinge uden lovligt ophold i Schengenområdet har Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union vedtaget en række omfattende retsakter, som skal implementeres af Schengen-medlemslandene over de kommende år.

EU har i den forbindelse bl.a. igangsat udviklingen af to nye europæiske it-systemer, hhv. et nyt ind- og udrejsesystem (EES) og et nyt system for indrejsetilladelser (ETIAS), som Schengen medlemslandene skal anvende og understøtte med nationale systemer.

Danmark har med Folketingets samtykke tilsluttet sig de nye forordninger, der derfor skal implementeres af de danske myndigheder, jf. beslutningsforslag nr. B 104, B 105 og B 32 af 2018. For at sikre, at dansk politi kan leve op til kravene heri, har det været nødvendigt at anskaffe nye it-systemer, der kan korrespondere med de nye europæiske it-systemer.

Smart Borders-projektet har tre overordnede formål:

- 1) En styrket og effektiv grænsekontrol ved de ydre Schengengrænser ved at ibrugtage nye EU-systemer for ind- og udrejseregistrering (EES) og ansøgning om indrejsetilladelse (ETIAS) samt forbedre anvendelsen af det eksisterende Schengeninformationssystem (SIS).
- 2) Forbedrede muligheder for udlændingekontrol ved at søge i de nye EU-systemer, EES og ETIAS med henblik på at kunne kontrollere, at udlændinge, der opholder sig i Danmark, har gyldigt grundlag herfor.
- 3) Forbedrede muligheder for retshåndhævelse ved at søge i de nye EU-systemer (EES og ETIAS) med henblik på forebyggelse og efterforskning af alvorlig kriminalitet og terror.

Siden Finansudvalgets tiltrædelse af *akt. 272 af 19. september 2024* har EU-kommissionen i efteråret 2024 udmeldt, at EES og ETIAS ikke ville blive idriftsat hhv. november 2024 og maj 2025, som forudsat ved det senest godkendte aktstykke. Rådet har primo marts 2025 truffet beslutning om nye idriftsættelsestidspunkter for hhv. EES og ETIAS, som nu er fastsat til hhv. oktober 2025 og 4. kvartal 2026. Beslutning om brugen af en anden idriftsættelsesmetode - en gradvis implementering - kræver EU-lovgivning og afventer forventelig vedtagelse i juni 2025. Den nuværende tidsplan og økonomi er grundet ovenstående stadig behæftet med usikkerhed.

Som oplyst i *akt. 97 af 12. december 2024* forelægges Finansudvalget nu et nyt søgende aktstykke med henblik på at forøge Smart Border-projektets økonomiske ramme for, at projektet kan fortsætte i 2025 trods usikkerhed om idriftsættelsesmetode og risikoen for yderligere fristudsættelser fra EU. Der lægges op til at fastsætte en økonomisk ramme på 345,0 mio. kr. til interne ressourcer (løn- og personaleudgifter) og eksterne ressourcer (aktiverbare og ikke-aktiverbare projektudgifter), hvilket er en forhøjelse på 41,7 mio. kr. (2025-pl) siden forelæggelsen af *akt. 272 af 19. september 2024*. De samlede projektudgifter inkl. risikopulje ekskl. renter er dog uændret ift. det senest oplyste, jf. *akt. 272 af 19. september 2024*, og udgør derfor fortsat 408,5 mio. kr. (2025-pl) frem til 2035.

Det er Rigspolitiets forventning, at der forelægges et nyt søgende aktstykke for Finansudvalget primo 2026 med henblik på at hæve den økonomiske ramme (dispositionsgrænse) til 408,5 mio. kr. inkl. risikopulje ekskl. renter (2025-pl) til gennemførelse af projektet.

Tidsplan

Siden Finansudvalgets tiltrædelse af *akt. 272 af 19. september 2024* har EU-kommissionen i efteråret 2024 udmeldt, at EES og ETIAS ikke ville blive idriftsat hhv. november 2024 og maj 2025 som forudsat ved det senest tiltrådte aktstykke. Rådet er primo marts 2025 kommet med en endelig udmelding omkring idriftsættelsestidspunkter for EES og ETIAS, som forventes idriftsat i hhv. oktober 2025 og 4. kvartal 2026. De forudsatte idriftsættelsestidspunkter er stadig behæftet med usikkerhed, herved også henset til de tidligere gentagne EU-fristudsættelser. Projektet forudsætter i nærværende aktstykke som hidtil en implementering med fuld idriftsættelse i Danmark på trods af muligheden for

en gradvis implementering. Beslutning om idriftsættelsesmetode kræver EU-lovgivning og afventer forventelig vedtagelse i juni 2025. På den baggrund forventes der en samlet forsinkelse på 12 måneder, og afslutningen af projektet er rykket fra december 2025 til december 2026.

Det er forventningen, at Rigspolitiet vil have udviklet og implementeret den nødvendige it-løsning i 2025 til at understøtte EES, når ESS idriftsættes. Tilsvarende forventer Rigspolitiet i 2026 at have udviklet og implementeret den nødvendige it-løsning til at understøtte ETIAS, når ETIAS idriftsættes.

Projektets udgifter

Finansudvalget gav i september 2024 tilslutning til, at Rigspolitiet kunne fortsætte de nødvendige projektaktiviteter i 2024 inden for en økonomisk ramme på op til 303,3 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2025-pl), indtil en replanlægning for de samlede projektudgifter forelå, jf. *akt. 272 af 19. september 2024*. I lyset af den fortsatte usikkerhed forbundet med idriftsættelsesmetode og risikoen for yderligere fristudsættelser fra EU anmodes der med nærværende aktstykke, om tilslutning til en forøgelse af den økonomiske ramme (dispositionsgrænse) fra 303,3 til 345,0 mio. kr., så projektet kan fortsætte sine projektaktiviteter i 2025, herunder idriftsættelsen af EES i oktober 2025. Der er pr. 23. april 2025 afholdt udgifter for 210,7 mio. kr., mens der er disponeret for 70,2 mio. kr., dvs. der er disponeret for 280,9 mio. kr., hvoraf 131,4 mio. kr. kan aktiveres.

Projektets samlede forventede projektudgifter estimeres fortsat til 408,5 mio. kr. (2025-pl), hvilket svarer til det senest oplyste i *akt. 272 af 19. september 2024*. Det bemærkes, at risikopuljen er blevet nedjusteret med 20,2 mio. kr. (2025-pl), hvilket primært skyldes, at en forsinkelse fra EU's side er indtruffet, hvormed de 20,2 mio. kr. (2025-pl) nu indgår i de samlede projektudgifter ekskl. risikopulje.

Tabel 1																		
Omkostningsbaserede projektudgifter																		
Mio. kr. 2025-pl	Total	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Aktiverbare projektudgifter, afskrivninger	158,2	-	-	-	-	0,2	1,2	5,0	18,2	19,5	19,5	19,3	19,0	18,8	18,8	15,6	2,6	0,7
Ikke-aktiverbare projektudgifter	250,2	4,3	21,1	32,5	37,4	15,1	30,8	44,5	64,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Risikopulje	38,3	-	-	-	-	-	-	-	38,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total, ekskl. renter	408,5	4,3	21,1	32,5	37,4	15,3	32,0	49,5	82,8	19,5	19,5	19,3	19,0	18,8	18,8	15,6	2,6	0,7
Renter	31,8	-	0,0	0,0	0,3	1,2	2,5	4,5	5,5	4,7	4,0	3,2	2,5	1,8	1,0	0,4	0,1	0,0
Total, inkl. renter	440,3	4,3	21,1	32,5	37,7	16,5	34,5	54,0	88,3	24,2	23,5	22,6	21,5	20,6	19,8	15,9	2,6	0,7

Anm.: Tallene er afrundet til nærmeste 0,1 mio. kr., hvorfor der kan forekomme afvigelser i totalerne.

Kilde: Rigspolitiet.

De samlede udgifter forbundet med anskaffelsen af en løsning til Smart Borders-projektet afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 11.23.01. Politiet og den lokale anklagemyndighed mv. og påregnes herudover finansieret af tilførsler fra de opførte midler på § 35.11.45. Reserve til

implementering af EU-retsakter på Schengenområdet og § 11.11.79.93. Reserve til håndtering af it-drift mv. på politiets og anklagemyndighedens område.

Projektets gevinster

Projektet skal overordnet set resultere i en effektiv og smidig grænsekontrol samt styrke mulighederne for at identificere tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold. Derudover vil projektet også styrke politiets retshåndhævelsesmuligheder samt Schengensamarbejdet generelt, herunder ved at understøtte politiets efterforskning og internationale kommunikation.

Der er identificeret fem kvalitative gevinster i projektet:

- En mere effektiv grænsekontrol, hvor selvbetjeningsløsninger i form af fx ”selvbetjeningskiosker” og eGates afbøder et øget ressourcepres på politiets grænsekontrol og sikrer en mere effektiv passager gennemstrømning ved grænseovergangene
- Styrket bekæmpelse af personelfalsk ved anvendelse og registrering af biometriske data i grænsekontrollen
- Styrket bekæmpelse af dokumentfalsk ved udvikling af nyt software, som automatisk kontrollerer sikkerhedselementer i rejsedokumenter
- Mere effektiv identifikation af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold
- Forbedrede muligheder for forebyggelse, afsløring og efterforskning af alvorlig kriminalitet og terror ved at kunne søge og identificere personer i de nye EES- og ETIAS-registre

Smart Borders medfører efter udskydelsen af idriftsættelsestidspunkterne for EES og ETIAS en samlet bruttogeinst på -1.196,2 mio. kr. (2025-pl) i perioden 2019-2035, hvilket er en forværring på -47,2 mio. kr., jf. tabel 2 og 3.

Tabel 2

Gevinster/effekter fordelt på typer

Mio. kr. (2025-pl)	Total	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Budgetmæssige	- 1.196,2	-	-	-	-14,9	-37,9	-41,6	-70,3	-102,4	-110,9	-110,8	-110,8	- 102,3	-102,3	-102,3	-102,3	-102,3	-85,2
Produktivitets	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samfundsøkonomisk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale bruttogevinster	-1.196,2	-	-	-	-14,9	-37,9	-41,6	-70,3	-102,4	-110,9	-110,8	-110,8	- 102,3	- 102,3	- 102,3	- 102,3	- 102,3	-85,2

Anm.: Tallene er afrundet til nærmeste 0,1 mio. kr., hvorfor der kan forekomme afvigelser i totalerne.

Kilde: Rigspolitiet.

Af tabel 3 fremgår en sammenligning af de nye estimater på projektets samlede omkostninger (projektudgifter samt budgetmæssige gevinster) med estimaterne fra *akt. 272 af 19. september 2024*. Der er i alt tale om 1.636,5 mio. kr. fordelt på projektudgifter (408,5 mio. kr.), renter (31,8 mio. kr.) og en forværring af de negative budgetmæssige gevinster til øgede omkostninger til drift og vedligehold (1.196,2 mio. kr.) (2025-pl).

Forværrelsen af politiets samlede omkostninger med 45,3 mio. kr. (2025-pl) i perioden 2019-2035 skyldes særligt projektets forsinkelse, som har medført en udvidelse af driftsperioden med 12 måneder.

Tabel 3

Sammenligning mellem estimater oplyst i akt. 272 af 19. september 2024 og de nye estimater

Mio. kr. (2025-pl)	Total	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Samlede projek- tudgifter ekskl. Renter																		
Akt. 272 af 19. september 2024	408,5	4,3	21,2	32,6	37,5	14,3	62,6	108,6	18,5	18,5	18,5	18,5	18,3	18,3	14,2	1,9	0,7	-
Nye estimater	408,5	4,3	21,1	32,5	37,4	15,3	32,0	49,5	82,8	19,5	19,5	19,3	19,0	18,8	18,8	15,6	2,6	0,7
Difference	0,0	- 0,0	- 0,1	- 0,1	- 0,1	1,0	- 30,6	- 59,0	64,3	1,0	1,0	0,8	0,7	0,5	4,6	13,7	1,9	0,7
Renter																		
Akt. 272 af 19. september 2024	33,7	-	-	-	0,3	1,2	3,9	6,2	5,9	4,9	4,0	3,1	2,3	1,3	0,5	0,1	-	-
Nye estimater	31,8	-	0,0	0,0	0,3	1,2	2,5	4,5	5,5	4,7	4,0	3,2	2,5	1,8	1,0	0,4	0,1	0,0
Difference	- 1,9	-	0,0	0,0	- 0,0	- 0,1	- 1,4	- 1,6	- 0,4	- 0,2	- 0,0	0,2	0,2	0,4	0,5	0,3	0,1	0,0
Budgetmæssige bruttogevinster																		
Akt. 272 af 19. september 2024	1.149,1	-	-	-	14,9	39,4	59,8	105,6	111,0	110,8	110,8	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	85,3	-
Nye estimater	1.196,2	-	-	-	14,9	37,9	41,6	70,3	102,4	110,9	110,8	110,8	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	85,2
Difference	47,2	-	-	-	0,0	- 1,5	- 18,3	- 35,2	- 8,6	0,0	0,0	8,5	- 0,0	- 0,0	- 0,0	- 0,0	16,9	85,2
Politiets samlede omkostninger pr. år																		
Akt. 272 af 19. september 2024	1.591,2	4,3	21,2	32,6	52,7	54,9	126,3	220,3	135,4	134,3	133,3	123,9	122,8	121,9	117,0	104,2	86,0	-
Nye estimater	1.636,5	4,3	21,1	32,5	52,6	54,4	76,1	124,4	190,7	135,1	134,3	133,4	123,8	122,8	122,1	118,2	104,9	85,9
Difference	45,3	- 0,0	- 0,1	- 0,1	- 0,1	- 0,5	- 50,3	- 95,9	55,3	0,8	1,0	9,5	0,9	0,9	5,1	14,0	18,9	85,9

Anm.: Tallene er afrundet til nærmeste 0,1 mio. kr., hvorfor der kan forekomme afvigelser i totalerne.

Kilde: Rigspolitiet.

Behandling i Statens It-råd

Projektet har oprindeligt været forelagt Statens It-råd i februar 2020 med henblik på igangsættelsen af projektet. Projektet har siden været forelagt i hhv. september 2023 og juni 2024. Senest har projektet haft en skriftlig opfølgningsproces med Statens It-råd i marts 2025, hvor risikoprofilen blev angivet som havende en høj risiko.

Statens It-råd har på baggrund af den skriftlige opfølgningsproces i marts 2025 udarbejdet et opfølgningsbrev til projektet.

Statens It-råd anbefaler i dette opfølgningsbrev, ligesom ved seneste opfølgningsbrev fra juni 2024, vigtigheden af løbende at synliggøre og mitigere for økonomiske risici ved forsinkelse af idriftsættelse af projektet forårsaget af forsinkelser hos andre medlemslande eller EU. Desuden bør der efter idriftsættelse være fokus på optimering af de nye processer for at realisere gevinsterne ved de elektroniske registreringer og selvbetjeningsmulighederne. Statens It-råd har på baggrund af drøftelserne på mødet i juni 2024 og den skriftlige orientering ikke yderligere anbefalinger til projektet. Seneste udtalelse fra Statens It-råd vedlægges som bilag til dette aktstykke.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

Når idriftsættelsestidspunkter og idriftsættelsesmetode er endelige og replanlægningen foreligger, forelægges et nyt søgende aktstykke for Finansudvalget med en samlet plan for Smart Borders-projektet. De økonomiske estimater, der fremlægges i dette aktstykke, er således forbundet med usikkerhed og vil blive genforelagt i forbindelse hermed. Finansudvalget vil forventeligt 1. halvår 2026 blive forelagt et nyt søgende aktstykke ift. Smart Borders-projektet.

Udover ovenstående søgende aktstykke er den nye tidsplan for orienteringer af Finansudvalget følgende:

- 1. kvartal 2027 – Orientering i forbindelse med overgang til drift, den afsluttende implementering samt projektstatus i øvrigt.
 - 1. kvartal 2028 – Orientering om projektets drift og effekter ca. et år efter overgang til drift.
- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at projektets disponeringsgrænse forøges, så projektet kan fortsætte sine projektaktiviteter i 2025 samt for at orientere om en forventet forsinkelse af tidsplanen på 12 måneder i henhold til budgetvejledningens pkt. 2.2.18.1.2.
- d. Projektet har været forelagt Statens It-råd, hvis seneste udtalelse vedlægges som bilag til dette aktstykke.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at Rigspolitiet kan fortsætte med at gennemføre anskaffelsen af en it-løsning, til at understøtte politiets anvendelse af et nyt fælleseuropæisk ind- og udrejsesystem (EES) og et nyt fælleseuropæisk system for indrejsetil-ladelser (ETIAS) samt den fortsatte og udvidede anvendelse af Schengeninformationssystemet (SIS), der samlet benævnes som Smart Borders-projektet.

Der anmodes om finansudvalgets tilslutning til forøgelse af den økonomiske ramme (dispositions-grænse) fra 303,3 til 345,0 mio. kr., hvilket er en forhøjelse på 41,7 mio. kr. (2025-pl), så projektet kan fortsætte de nødvendige projektaktiviteter i 2025 trods usikkerhed om idriftsættelsesmetode og risikoen for yderligere fristudsættelser fra EU. De samlede udgifter til projektets gennemførelse er fortsat estimeret til 408,5 mio. kr. inkl. risikopulje ekskl. renter (2025-pl) i perioden 2019-2035, hvilket er uændret ift. det senest oplyste, jf. akt. 272 af 19. september 2024. Når replanlægningen foreligger, forventeligt i løbet af 2025 er det Rigspolitiets forventning, at der forelægges et nyt søgende aktstykke for Finansudvalget i 1. halvår 2026.

Derudover orienteres Finansudvalget om en forventet forsinkelse på 12 måneder, da projektafslutningen forventes udskudt fra december 2025 til december 2026 jf. *akt. 272 af 19. september 2024*.

De samlede udgifter afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 11.23.01. *Politiet og den lokale anklagemyndighed mv.*

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 29. april 2025

PETER HUMMELGAARD

/ Emil Jexner Hamberg

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 08-05-2025